

NGHIÊN CỨU CÁC ĐIỀU KIỆN CẦN ĐỂ PHÁT TRIỂN CÁC SỰ KIỆN THỂ THAO TẠI VÙNG TRUNG DU VÀ MIỀN NÚI BẮC BỘ

Đỗ Hữu Trường⁽¹⁾

Mai Thị Bích Ngọc⁽²⁾; Nguyễn Đức Hoàn⁽³⁾

Tóm tắt:

Kết quả nghiên cứu của các tác giả đã xác định được 10 điều kiện cần để phát triển các sự kiện thể thao tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ với 41 tiêu chí đánh giá, trên cơ sở đó, đánh giá thực trạng các điều kiện cần trên cơ sở khảo sát mẫu nghiên cứu gồm 446 đối tượng được phân thành 03 nhóm. Kết quả cho thấy: các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ có cơ chế chính sách để phát triển các sự kiện thể thao đạt mức Khá; có trình độ phát triển văn hóa, xã hội phù hợp đạt mức Khá; Thị trường và marketing về tổ chức các sự kiện thể thao bước đầu đạt Khá; nhận thức của người dân Khá và người dân có nhu cầu tham gia, thường thức các sự kiện thể thao; Các điều kiện khác mới chỉ dừng lại ở mức bảo đảm Trung bình, có tiêu chí cận Dưới trung bình và Yếu.

Từ khóa: Điều kiện cần thiết, phát triển, sự kiện thể thao, vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ.

Research the necessary conditions to develop sports events in the Northern Midlands and Mountain regions

Summary:

Using regular research methods, we have identified 10 necessary conditions to develop sports events. develop sports events in the Northern Midlands and Mountain regions, along with 41 evaluation criteria. On that basis, we evaluated the current status of necessary conditions based on a sample survey of 446 subjects divided into 03 groups. The results show that the policy mechanisms to develop sports events in the Northern Midlands and Mountain regions is at an intermediate level; the cultural and social development is at an intermediate level; The economic sphere and marketing for organizing sporting events are initially at intermediate level; awareness of local people about sports events is at intermediate level and people have expectation to participate and enjoy sporting events. Other conditions only reach the average level. There are still some criteria marked as under average and poor.

Keywords: Necessary conditions, development, sports events, Northern Midlands and Mountain regions.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Tham gia và thường thức các sự kiện thể thao đang là nhu cầu được phát triển mạnh mẽ trong quần chúng nhân dân ở nhiều quốc gia trên thế giới và cả ở Việt Nam. Bài học kinh nghiệm từ các nước Hàn Quốc và Trung Quốc cho thấy những lợi ích kinh tế mang lại từ việc đăng cai tổ chức các sự kiện thể thao là rất đáng kể và là nguồn lực lớn góp phần phát triển nền kinh tế. Ở Việt Nam, theo Cục Thống kê thành phố Đà Nẵng, tính riêng tháng 7 năm 2023, doanh thu dịch vụ lưu trú và ăn uống đạt 2.185,2 tỷ đồng, tăng 6,3% so với tháng trước và tăng 30,7% so với cùng kỳ năm 2022. Số lượt khách cơ sở lưu trú trong tháng 7 ước đạt gần 782.000 lượt, tăng 5,3% so với tháng trước và tăng 78,5% so với cùng kỳ năm trước. Có được kết quả trên là nhờ

chính quyền Đà Nẵng đã đẩy mạnh xúc tiến du lịch, tổ chức nhiều sự kiện thể thao như: Giải Đua xe đạp các câu lạc bộ thành phố Đà Nẵng mở rộng - Cúp Chiến thắng 2023; Giải Bóng ném vô địch quốc gia bãi biển; Cuộc thi IRON-MAN 70.3 Việt Nam, SPRINT và IRONKIDS 2023; Sự kiện chạy bộ “The Vibe Half Marathon 2023”; Giải chạy Sơn Trà Heritage Marathon... Và mới đây nhất là sự kiện marathon Quốc tế Đà Nẵng Manulife 2023 được tổ chức vào ngày 06/08/2023 tại Công viên Biển Đông. Có thể nói, tổ chức các sự kiện thể thao đang là một trong những biện pháp thu hút mạnh mẽ để phát triển du lịch, góp phần nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của các địa phương.

Các tỉnh Trung du và miền núi Bắc Bộ có các điều kiện thiên nhiên vô cùng phong phú, đa

⁽¹⁾PGS.TS, ⁽²⁾TS, Trường Đại học DTTT Bắc Ninh

⁽³⁾ThS, Trường Đại học Hùng Vương

dạng, có bản sắc văn hóa đặc trưng của vùng miền và của nhiều dân tộc thiểu số... rất thích hợp để phát triển các sự kiện thể thao gắn với đặc điểm thiên nhiên, con người, văn hóa truyền thống... Tuy nhiên, trên thực tế, việc tổ chức các sự kiện thể thao tại các địa phương trong vùng lại chưa phát triển mạnh mẽ tương xứng với tiềm năng sẵn có. Để có các căn cứ khoa học lựa chọn, xây dựng và tác động các giải pháp phát triển sự kiện thể thao tại khu vực này, nghiên cứu xác định và đánh giá thực trạng các điều kiện cần để phát triển sự kiện thể thao là vấn đề cần thiết và cấp thiết.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Quá trình nghiên cứu sử dụng các phương pháp: Phương pháp tham khảo tài liệu, phương pháp phỏng vấn, phương pháp toán học thống kê.

Thời điểm nghiên cứu: Năm 2022.

Đối tượng phỏng vấn xác định điều kiện cần và các tiêu chí đánh giá: 32 chuyên gia quản lý TDTT, chuyên gia phát triển tổ chức sự kiện thể thao, cộng tác viên tổ chức sự kiện thể thao, công ty tổ chức sự kiện thể thao... (gọi chung là chuyên gia)

Đối tượng khảo sát đánh giá thực trạng các điều kiện cần theo các tiêu chí được xác định: mẫu nghiên cứu gồm 446 đối tượng được phân thành 3 nhóm:

- Nhóm cán bộ quản lý hoạt động Văn hóa, Thể thao và Du lịch của các tỉnh Trung du và miền núi Bắc Bộ: 92 người;
- Nhóm khách du lịch: 156 người;
- Nhóm người dân tại các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ: 198 người.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Xác định điều kiện cần và bộ tiêu chí đánh giá các điều kiện cần để phát triển các sự kiện thể thao tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ

Nhằm xác định các điều kiện cần để phát triển các sự kiện thể thao tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ, chúng tôi tiến hành phân tích các tài liệu, tham khảo các quy định của Việt Nam về tổ chức sự kiện nói chung và tổ chức sự kiện thể thao, các đề tài khoa học có liên quan để lựa chọn và đề xuất các điều kiện cần và bộ tiêu chí đánh giá, trên cơ sở đó đưa ra phỏng vấn xin ý kiến 32 chuyên gia bằng phiếu hỏi. Kết

quả xác định được 10 điều kiện cần để phát triển các sự kiện thể thao tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ và bộ tiêu chí với 41 tiêu chí đánh giá thực trạng các điều kiện cần đã được xác định (xem bảng 1).

2. Thực trạng các điều kiện cần để phát triển các sự kiện thể thao tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ

Trên cơ sở 10 điều kiện và 41 tiêu chí đánh giá các điều kiện cần để phát triển các sự kiện thể thao tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ đã xác định, chúng tôi tiến hành đánh giá thực trạng các điều kiện bảo đảm cho việc phát triển các sự kiện thể thao tại địa phương. Đánh giá được tiến hành thông qua thang đo Likert 5 mức, tương ứng từ Bảo đảm rất tốt (5 điểm), Bảo đảm khá (4 điểm), Trung bình (3 điểm), Bảo đảm yếu (2 điểm) và Bảo đảm kém (1 điểm).

Đối tượng phỏng vấn khảo sát gồm 446 đối tượng được phân thành 3 nhóm. Các điều kiện và tiêu chí được mã hóa theo qui ước: N1.1,2...N2.1,2...

Kết quả phỏng vấn được trình bày tại bảng 1.

Qua bảng 1 cho thấy: Trong 10 điều kiện cần để phát triển các sự kiện thể thao tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ, bằng 41 tiêu chí đánh giá được sử dụng để khảo sát đã cho thấy, có 5/10 điều kiện được đánh giá chủ yếu ở mức khá. Đặc biệt, điều kiện N5. Thị trường và Marketing (5 tiêu chí) và N8. Nhu cầu tham gia và thưởng thức sự kiện thể thao (6 tiêu chí), tất cả các tiêu chí được đánh giá ở mức Tốt và Khá, các điều kiện còn lại chủ yếu đạt mức trung bình, thậm chí có điều kiện được đánh giá ở mức yếu. Cụ thể:

Các điều kiện được đánh giá chủ yếu ở mức Khá gồm: N1. Cơ chế chính sách của địa phương về tổ chức sự kiện thể thao và N9. Sự phát triển văn hóa, xã hội với 3/4 tiêu chí được đánh giá ở mức độ Khá; N5. Thị trường và Marketing và N8. Nhu cầu tham gia và thưởng thức sự kiện thể thao có 100% các tiêu chí được đánh giá ở mức Tốt và Khá; N7. Nhận thức của người dân về tác dụng của tập luyện TDTT có 100% các tiêu chí được đánh giá ở mức độ khá. Kết quả khảo sát đánh giá này khẳng định được 5/10 điều kiện cần thuận lợi để phát triển các sự kiện thể thao ở

Bảng 1. Thực trạng điều kiện cần để phát triển các sự kiện thể thao tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ

TT	Điều kiện và tiêu chí đánh giá	Cán bộ quản lý (n=92)		Khách du lịch (n=156)		Người dân (n=198)		Tổng hợp	
		Điểm TB	Đánh giá	Điểm TB	Đánh giá	Điểm TB	Đánh giá	Điểm TB	Đánh giá
N1. Cơ chế chính sách của địa phương về tổ chức sự kiện thể thao									
1	N1.1. Địa phương có chính sách phù hợp khuyến khích tổ chức các sự kiện thể thao	3.82	Khá	3.47	Khá	3.71	Khá	3.65	Khá
2	N1.2. Địa phương có các quy định, quy chế về tổ chức các sự kiện thể thao	3.79	Khá	3.69	Khá	3.24	Khá	3.51	Khá
3	N1.3. Địa phương có các giải thi đấu thể thao truyền thống, định kì hàng năm	3.87	Khá	3.54	Khá	3.5	Khá	3.59	Khá
4	N1.4. Địa phương có các hoạt động xã hội hóa trong tổ chức các sự kiện thể thao	2.16	Yếu	2.14	Yếu	2.97	TB	2.51	TB
N2. Nguồn lực tài chính trong tổ chức sự kiện thể thao									
5	N2.1. Có nguồn ngân sách cho tổ chức các sự kiện thể thao	2.82	TB	3.08	TB	2.64	TB	2.83	TB
6	N2.2. Có thể huy động các nguồn lực xã hội trong tổ chức các sự kiện thể thao	3.49	Khá	3.44	Khá	3.05	TB	3.28	TB
7	N2.3. Người dân sẵn sàng đóng góp trong tổ chức các sự kiện thể thao	3.38	TB	3.5	Khá	3.02	TB	3.26	TB
8	N2.4. Có các nguồn thu từ bán vé, tài trợ, bản quyền truyền hình... trong tổ chức sự kiện thể thao	2.73	TB	2.72	TB	3.44	Khá	3.04	TB
N3. Nguồn nhân lực tổ chức sự kiện thể thao									
9	N3.2. Có các công ty chuyên tổ chức sự kiện thể thao	3.27	TB	3.14	TB	2.91	TB	3.06	TB
10	N3.3. Có đội ngũ tình nguyện hỗ trợ trong tổ chức các sự kiện thể thao	3.04	TB	3.18	TB	3.48	Khá	3.28	TB
11	N3.4. Có các liên đoàn, hiệp hội thể thao trên địa bàn	3.26	TB	3.52	Khá	3	TB	3.24	TB
N4. Cơ sở hạ tầng, vật chất, kĩ thuật trong tổ chức sự kiện thể thao									
12	N4.1. Có điều kiện cơ sở vật chất, sân bãi dụng cụ phù hợp tổ chức các sự kiện thể thao	3.02	TB	3.16	TB	3.08	TB	3.1	TB
13	N4.2. Có nhà thi đấu, sân vận động	2.97	TB	3.05	TB	3.06	TB	3.04	TB
14	N4.3. Có sân tập bảo đảm yêu cầu	3.22	TB	3.13	TB	3.18	TB	3.17	TB
15	N4.4. Có các trang thiết bị cần thiết tương ứng với các sự kiện thể thao	3.04	TB	2.98	TB	3.14	TB	3.06	TB
N5. Thị trường và marketing									
16	N5.1. Người dân có nhu cầu tham gia thi đấu và thưởng thức các sự kiện thể thao	3.51	Khá	3.91	Khá	3.33	TB	3.57	Khá
17	N5.2. Địa phương tích cực tuyên truyền về các sự kiện thể thao được tổ chức	3.07	TB	3.76	Khá	3.5	Khá	3.5	Khá
18	N5.3. Địa phương có điều kiện thiên nhiên thích hợp cho tổ chức các sự kiện thể thao kết hợp du lịch	3.68	Khá	3.54	Khá	3.86	Khá	3.71	Khá
19	N5.4. Địa phương có các hoạt động lễ hội truyền thống, phát triển các môn thể thao truyền thống	4.23	Tốt	4.35	Tốt	4.47	Tốt	4.38	Tốt
20	N5.5. Địa phương có các giải thi đấu thể thao thường niên	3.51	Tốt	3.47	Tốt	3.51	Tốt	3.5	Tốt

TT	Điều kiện và tiêu chí đánh giá	Cán bộ quản lý (n=92)		Khách du lịch (n=156)		Người dân (n=198)		Tổng hợp	
		Điểm TB	Đánh giá	Điểm TB	Đánh giá	Điểm TB	Đánh giá	Điểm TB	Đánh giá
N6. Các đơn vị tổ chức sự kiện thể thao									
21	N6.1. Địa phương có các đơn vị tổ chức sự kiện thể thao	2.98	TB	3.36	TB	3.05	TB	3.14	TB
22	N6.2. Địa phương có kinh nghiệm trong việc tổ chức các sự kiện thể thao	3.5	Khá	3.43	Khá	3	TB	3.25	TB
23	N6.3. Địa phương có nguồn nhân lực tổ chức các sự kiện thể thao	2.14	Yếu	2.19	Yếu	3.09	TB	2.58	Yếu
24	N6.4. Người dân địa phương yêu thích và tình nguyện tham gia hỗ trợ tổ chức các sự kiện thể thao	3.43	Khá	3.33	TB	3.49	Khá	3.42	Khá
N7. Nhận thức của người dân về tác dụng của tập luyện TDTT									
25	N7.1. Người dân nhận thức đúng về tầm quan trọng của TDTT với sức khỏe	3.62	Khá	3.26	TB	3.67	Khá	3.52	Khá
26	N7.2. Người dân quan tâm và thường xuyên tập luyện TDTT	3.44	Khá	3.56	Khá	3.91	Khá	3.69	Khá
27	N7.3. Người dân tích cực tham gia thi đấu và thường thức các sự kiện thể thao	3.74	Khá	3.6	Khá	3.18	TB	3.44	Khá
28	N7.4. Chính quyền địa phương quan tâm tới nâng cao sức khỏe người dân	3.68	Khá	3.51	Khá	3.43	Khá	3.51	Khá
N8. Nhu cầu tham gia và thưởng thức sự kiện thể thao									
29	N8.1. Nhu cầu tham gia thi đấu các giải thi đấu thể thao	3.82	Khá	3.77	Khá	3.24	Khá	3.55	Khá
30	N8.2. Nhu cầu xem, thưởng thức các giải thi đấu thể thao	3.64	Khá	3.21	TB	3.43	Khá	3.4	Khá
31	N8.3. Nhu cầu tổ chức các giải thi đấu thể thao trong các sự kiện lớn của địa phương	4.37	Tốt	4.71	Tốt	4.33	Tốt	4.47	Tốt
32	N8.4. Nhu cầu tổ chức các giải thi đấu thể thao trong các lễ hội truyền thống	4.45	Tốt	4.35	Tốt	4.32	Tốt	4.36	Tốt
33	N8.5. Nhu cầu sử dụng các giải thi đấu thể thao trong giao lưu giữa các địa phương, đơn vị	4.59	Tốt	4.27	Tốt	4.57	Tốt	4.47	Tốt
34	N8.6. Nhu cầu sử dụng các giải thi đấu thể thao trong kết nối nội bộ của các ngành, nghề tại địa phương	4.5	Tốt	3.43	Khá	4.23	Tốt	4.01	Khá
N9. Sự phát triển văn hóa, xã hội									
35	N9.1. Người dân có ý thức giữ gìn, bảo tồn văn hóa dân gian, trò chơi dân gian, các môn thể thao dân tộc	3.83	Khá	3.33	TB	3.84	Khá	3.66	Khá
36	N9.2. Người dân có ý thức phát triển đời sống văn hóa tinh thần	3.8	Khá	3.41	Khá	3.28	TB	3.43	Khá
37	N9.3. Người dân ý thức học hỏi, tiếp thu những cái mới phù hợp với sự phát triển văn hóa, xã hội	3.62	Khá	3.26	TB	3.07	TB	3.25	TB
38	N9.4. Người dân có ý thức quảng bá các điểm mạnh về đất nước, con người, văn hóa truyền thống của địa phương	3.52	Khá	3.43	Khá	3.63	Khá	3.54	Khá
N10. Điều kiện kinh tế của người dân									
39	N10.1. Mức sống cơ bản người dân được bảo đảm	3.33	TB	3.07	TB	3.31	TB	3.23	TB
40	N10.2. Người dân có nguồn kinh phí chi cho hoạt động rèn luyện sức khỏe, thể dục thể thao	2.76	TB	2.83	TB	2.48	Yếu	2.66	TB
41	N10.3. Người dân có nguồn kinh phí chi cho hoạt động thưởng thức các sự kiện thể thao.	2.75	TB	2.48	Yếu	2.21	Yếu	2.42	Yếu

Với điều kiện thiên nhiên ưu đãi, nhiều sự kiện thể thao đã được tổ chức tại vùng Trung du và miền núi Bắc bộ

vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ gồm: N1. Cơ chế chính sách, N9. Sự phát triển văn hóa, xã hội, N5. Thị trường và marketing, N7. Nhận thức của người dân và N8. Nhu cầu tham gia và thưởng thức các sự kiện thể thao.

Nhóm 5/10 điều kiện cần được đánh giá chủ yếu ở mức Trung bình và Yếu gồm: N2. Nguồn lực tài chính trong tổ chức sự kiện thể thao, N3. Nguồn nhân lực tổ chức sự kiện thể thao, N4. Cơ sở hạ tầng, vật chất, kĩ thuật trong tổ chức sự kiện thể thao có tất cả các tiêu chí đánh giá ở mức Trung bình (3/10 điều kiện); N6. Các đơn vị tổ chức sự kiện thể thao có 2/4 tiêu chí đánh giá ở mức Trung bình và 1/4 tiêu chí ở mức Yếu; N10. Điều kiện kinh tế của người dân có 2/3 tiêu chí ở mức Trung bình và tiêu chí còn lại ở mức Yếu. Đây là những điều kiện rất quan trọng nhưng lại chưa được đầu tư ở mức phù hợp và là những nguyên nhân chính dẫn tới việc chưa phát triển tốt các sự kiện thể thao trên địa bàn các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ. Đây là các điều kiện mang tính chủ quan, cần có các giải pháp cải tổ mạnh mẽ vấn đề này.

Như vậy có thể thấy: Các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ có cơ chế chính sách khá để phát triển các sự kiện thể thao; có sự phát triển văn hóa, xã hội phù hợp; Thị trường và marketing về tổ chức các sự kiện thể thao bước đầu đạt khá; nhận thức của người dân khá và người dân có nhu cầu tham gia, thưởng thức các sự kiện thể thao, nhưng bên cạnh đó còn

có tới 5/10 điều kiện khác mới chỉ dừng lại ở mức độ trung bình, có tiêu chí cận dưới trung bình. Chính vì vậy, cần tác động các giải pháp phù hợp, có hiệu quả để phát triển các sự kiện thể thao tại các tỉnh ở vùng này tương ứng với tiềm năng sẵn có, góp phần phát triển kinh tế - xã hội và nâng cao đời sống cho người dân.

KẾT LUẬN

- Quá trình nghiên cứu đã xác định được 10 điều kiện cần để phát triển các sự kiện thể thao tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ với 41 tiêu chí đánh giá.

- Tiến hành đánh giá được thực trạng các điều kiện cần. Kết quả cho thấy: các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ có cơ chế chính sách để phát triển các sự kiện thể thao đạt mức Khá; có trình độ phát triển văn hóa, xã hội phù hợp đạt mức Khá; Thị trường và marketing về tổ chức các sự kiện thể thao bước đầu đạt Khá; nhận thức của người dân Khá và người dân có nhu cầu tham gia, thưởng thức các sự kiện thể thao; Các điều kiện khác mới chỉ dừng lại ở mức bảo đảm Trung bình, có tiêu chí cận dưới trung bình và Yếu.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bùi Thị Minh Hằng (2013), “Nghiên cứu tổ chức du lịch sự kiện của các doanh nghiệp du lịch tại Hưng Yên”, *Luận văn thạc sĩ Du lịch, Trường Đại học Khoa học xã hội và nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội*.
2. Phạm Trung Lương (2008), “Cơ sở khoa học phát triển du lịch đảo ven bờ vùng du lịch Bắc Trung bộ”, *Đề tài KH&CN cấp Bộ, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch*.
3. Đỗ Cẩm Thơ (2020), “Nghiên cứu phát triển Du lịch gắn với các sự kiện thể thao ở Việt Nam”, *Đề tài KH&CN cấp Bộ, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch*.

**(Bài nộp ngày 17/10/2023, Phản biện ngày 6/11/2023, duyệt in ngày 30/11/2023
Chịu trách nhiệm chính: Đỗ Hữu Trường
Email: truongbs71@gmail.com)**